מתני' נדרי שגגות וכו' . תרי גווני קתני חדא דבשעת נדרו היה שוגג כגון קונם אם אכלתי אם שתיתי וכו' וקתני נמי שהיה שוגג בשעה שהגדר רחוי לחול ואע"פ שבשעה שיצא מפיו לא היה שוגג וכדקתני שאני אוכל ושאני שותה כלומר דאמר קונם אם אני אוכל ואם אני שותה היום ושכח ואכל ושתה דכיון דנדרא באכילה קמייתא חייל והיא שעתא הוה ליה שוגג כלומר שלא נזכר שיהא תלוי באותה אכילה שום נדר לא חייל נדרא כלל: וב"ה אומרים אלו ואלו מותרין. משום דנדר שהותר מקצתו הותר כולו כדאיתא בגמ' ומותרין אפי' בלא שאלה קאמר כדאמרן ברים פרקין דכולהו אדבעה נדרים אין צריכין שאלה לחכם וטעמא דמילתא משום דכיון שאילו היה יודע שאביו או אחיו היו עמהן היה מוציאן מן הכלל ה"ז מוטעה בעיקר הנדר שלא היה דעתו מעולם על אביו וכל שם בעיקר הנדר טעות אין פיו ולבו שוין ובטל מעצמו ומש"ה בקונם אשתי נהנית לי בעינן שיאמר בפירוש שגגה את כיסי אלא לא אע"פ שהיה דעתו בשביל כך מ"מ כיון שהדיר את אשתו נתכוין ליכא טעות בעיקר הנדר אבל כאן שלא נתכוין להדיר את זה מעולם הרי הנדר בטל מאליו: גמ' כשם שנדרי שגגות מותרות כך שבועות שגגות מותרות. וה"ה דשבועות זרוזין הכי איתא בירושלמי תני כשם שנדרי זרוזין מותרין כך שבועות זרוזין מותרין: היכי דמי שבועות שגגות כגון רב כהנא ורב אסי. לאו למימרא דלא משכחינן שבועות שגגות שלא בכה"ג דמשכחינן להו דומיא דמתני' שלא לרבותא נקט ליה וכאילו אמר עד היכן שבועות שגגות בעלמא (קדושין כח.) עד היכן גלגול שבועה והוי רבותא דאע"ג דרב כהנא ורב אסי כל חד וחד אמר ליה לחבריה דטעי ולא הבין סד"א דכיון דלא חב ליה ואשתבע לאו שגגה היא ואי תלה בה איסור פירות יהו אסורין קמ"ל: תנן התם פותחים בשבועות וי"מ וכו'. מתני' היא לקמן בפ' פותחין (סו.) והא מתני' לא דמיא ממש למתני' דפרקין דאילו במתני' דהכא הנדר בטל מאליו ואילו במתניתין דפותחין נדרא חייל אלא שפותחין לו בכבוד שבתות וי"מ ליכא טעות בעיקר הנדר שלא נתכוון לאביו מעולם ואילו במתני' דהכא הנדר שהותר מקצתו הותר כולו תליא בעלמא דאיכא אחרים אסורין ואביו מותר לא נחלקו אלא באומר כולכם אסורין חוץ מאבא דכולהון אסורין ואביו מותר כולו לפי שכיון שבשעת הנדר אמר כולכם אסורין ועכשיו ג"כ מעמיד דבריו הראשונים לגבי האחרים בתוקף הנשון ממש שאמר בתחילה אעפ"י שמוציא אביו מן הכלל אפילו הכי אין זה נדר שהותר מקצתו לפי שאביו לא נכנס מעולם במשמעות הנדר ולגבי האחרים הרי הוא אומר כולכם [ס"י שאמר] בתחלה: לא נחלקו אלא באומר אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר כולכם אסורין ואבא מותר ורבא אמר רב: דבולי עלמא כל היכא דאמר "אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר כולכם אסורין חוץ מאבא" הואיל ולבסוף פרטן פלוני ופלוני קסברי בעלמא דהתם הוה אמינא דאי לא פרטן מקצתו הותר כולו וב"ש סברי כל עיקר לא אמר אלא הותר מקצתו הותר כולו (ו) (הואיל ואכתי לדיבורו קמא קאי דאמר כולכם):

דכ"ע

מתני' נדרי שגגות. אמר קונם (ג) כו': ונזכר שאכל ושתה. פטור דלבו אונסו דסבר שבאמת נשבע: וכן דאה אותם אוכלים שהיה תאיים ואמר "הרי הן עליכם קרבן": ונמצאו. אותן האוכלים שהיה אביו או אחיו הייו נמי נדרי שגגות שאילו היה יודע שהיה אביו או אחיו לא היה מדירן: או שהיה אוכל עמהן. עם אביו ועם אחיו (ג) אחרים: כן מותרין. אביו ואחיו בלבד ומה שעמהם אסורים דקסברי נדר שהותר מקצתו לא הותר כולו כדאיתא בגמ' ומותרין אפי' בלא שאלה קאמר כדאמרן ברים פרקין דכולהו אדבעה נדרים אין צריכין שאלה לחכם וטעמא דמילתא משום דכיון שאילו היה יודע שאביו או אחיו היו עמהן היה מוציאן מן הכלל ה"ז מוטעה בעיקר הנדר שלא היה דעתו מעולם על אביו וכל שם בעיקר הנדר טעות אין פיו ולבו שוין ובטל מעצמו ומש"ה בקונם אשתי נהנית לי בעינן שיאמר בפירוש שגגה את כיסי דאי לא אע"פ שהיה דעתו בשביל כך מ"מ כיון שהדיר את אשתו נתכוין ליכא טעות בעיקר הנדר אבל כאן שלא נתכוון להדיר את זה מעולם הרי הנדר בטל מאליו: גמ' כשם שנדרי שגגות מותרות כך שבועות שגגות מותרות. וה"ה דשבועות זרוזין הכי איתא בירושלמי תני כשם שנדרי זרוזין מותרין כך שבועות זרוזין מותרין: היכי דמי שבועות שגגות כגון רב כהנא ורב אסי. לאו למימרא דלא משכחינן שבועות שגגות שלא בכה"ג דמשכחינן להו דומיא דמתני' שלא לרבותא נקט ליה וכאילו אמר עד היכן שבועות שגגות בעלמא (קדושין כח.) עד היכן גלגול שבועה והוי רבותא דאע"ג דרב כהנא ורב אסי כל חד וחד אמר ליה לחבריה דטעי ולא הבין סד"א דכיון דלא חב ליה ואשתבע לאו שגגה היא ואי תלה בה איסור פירות יהו אסורין קמ"ל: תנן התם פותחים בשבועות וי"מ וכו'. מתני' היא לקמן בפ' פותחין (סו.) והא מתני' לא דמיא ממש למתני' דפרקין דאילו במתני' דהכא הנדר בטל מאליו ואילו במתניתין דפותחין נדרא חייל אלא שפותחין לו בכבוד שבתות וי"מ ליכא טעות בעיקר הנדר שלא נתכוון לאביו מעולם ואילו במתני' דהכא הנדר שהותר מקצתו הותר כולו תליא בעלמא דאיכא אחרים אסורין ואביו מותר לא נחלקו אלא באומר כולכם אסורין חוץ מאבא דכולהון אסורין ואביו מותר כולו לפי שכיון שבשעת הנדר אמר כולכם אסורין ועכשיו ג"כ מעמיד דבריו הראשונים לגבי האחרים בתוקף הנשון ממש שאמר בתחילה אעפ"י שמוציא אביו מן הכלל אפילו הכי אין זה נדר שהותר מקצתו לפי שאביו לא נכנס מעולם במשמעות הנדר ולגבי האחרים הרי הוא אומר כולכם [ס"י שאמר] בתחלה: לא נחלקו אלא באומר אילו הייתי יודע שאבא ביניכם הייתי אומר פלוני ופלוני אסורין ואבא מותר הואיל ולבסוף פרטן פלוני ופלוני קסברי ב"ה דהו"ל נדר שהותר